

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Н А К А З

N 553 від 24.07.2001

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
8 серпня 2001 р.
за N 678/5869

**Про затвердження Порядку державної атестації
загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних
навчальних закладів**

(Із змінами, внесеними згідно з *Наказом Міністерства
освіти і науки*
N 658 ([z1071-04](#)) від 16.08.2004)

На виконання Законів України "Про загальну середню освіту" ([651-14](#)), "Про дошкільну освіту" ([2628-14](#)), "Про позашкільну освіту" ([1841-14](#)) з метою державного контролю за діяльністю навчальних закладів **Н А К А З У Ю:**

1. Затвердити Порядок державної атестації загальноосвітніх, дошкільних, позашкільних навчальних закладів (додається).

2. Департаменту розвитку загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти (Романенко В.П.), Державній інспекції навчальних закладів (Бурлаков О.М.) до 01.09.2001 розробити орієнтовні критерії оцінки діяльності загальноосвітніх навчальних закладів.

3. Уважати таким, що втратило чинність, Типове положення про атестацію середніх загальноосвітніх, позашкільних, дошкільних закладів освіти і закладів освіти для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації, затверджене наказом Міністерства освіти України від 05.03.96 N 66 ([z0139-96](#)) та зареєстроване Міністерством юстиції України від 26.03.96 N 139/1164.

4. Даний наказ та Порядок опублікувати в "Інформаційному збірнику Міністерства освіти і науки України" та газеті "Освіта України".

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Огнев'юка В.О.

Міністр

В.Г. Кремень

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
24.07.2001 N 553
(у редакції, що затверджена
наказом Міністерства освіти
і науки України
від 16.08.2004 N 658

([z1071-04](#))

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
8 серпня 2001 р.
за N 678/5869

**ПОРЯДОК
державної атестації загальноосвітніх, дошкільних
та позашкільних навчальних закладів**

1. Цей Порядок визначає основні завдання і принципи проведення атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів (далі - навчальні заклади) згідно з вимогами Законів України "Про загальну середню освіту" ([651-14](#)), "Про позашкільну освіту" ([1841-14](#)), "Про дошкільну освіту" ([2628-14](#)), відповідних положень про ці заклади та інших нормативно-правових актів.

2. Атестація є основною формою державного контролю за діяльністю навчальних закладів незалежно від їх підпорядкування, типу та форм власності і проводиться з метою забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти.

3. Атестація навчальних закладів проводиться не рідше одного разу на десять років.

Позачергова атестація дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів усіх форм власності може здійснюватись, як виняток, лише за рішенням Міністерства освіти і науки України за поданням органу громадського самоврядування навчального закладу або відповідного органу управління освітою.

Позачергова атестація державних позашкільних навчальних закладів проводиться, як виняток, лише за рішенням спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі освіти або інших центральних органів виконавчої влади, у сфері управління яких перебувають позашкільні навчальні заклади.

Позачергова атестація комунальних позашкільних навчальних закладів проводиться, як виняток, лише за рішенням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та підпорядкованих їм органів управління, у сфері яких перебувають позашкільні навчальні заклади, та органів місцевого самоврядування.

Позачергова атестація приватних позашкільних навчальних закладів проводиться, як виняток, лише за рішенням власника (засновника) або спеціально вповноваженого центрального органу виконавчої влади в галузі освіти, інших центральних органів виконавчої влади, у сфері управління яких перебувають позашкільні навчальні заклади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласної, Київської та Севастопольської міських, районних державних адміністрацій та підпорядкованих їм органів управління, у сфері яких перебувають позашкільні навчальні заклади, та органів місцевого самоврядування.

4. Основним завданням атестації є оцінка:
реального стану організації та здійснення навчально-виховного процесу, позаурочної виховної, корекційно-відновної,

реабілітаційної та лікувальної роботи з урахуванням заявленого статусу та специфіки навчального закладу;

відповідності навчально-виховних досягнень учнів (вихованців) вимогам навчальних програм, підготовки до продовження навчання або подальшої трудової діяльності;

умов роботи навчального закладу; матеріально-технічної, науково-методичної, навчально-виробничої, культурно-спортивної, корекційно-відновної, лікувально-оздоровчої бази; санітарно-гігієнічних норм; можливостей здійснення загальної середньої освіти, дошкільної та позашкільної освіти; реалізації навчально-виховних програм закладу і перспектив його розвитку;

забезпечення використання та навчання українською мовою, задоволення освітніх потреб у вивченні російської та інших мов національних меншин України;

якісного складу та професійної майстерності керівних і педагогічних працівників;

ефективності управління навчальним закладом.

5. Основними принципами атестації навчальних закладів є плановість, об'єктивність, науковість, компетентність, гласність, коректність.

6. Атестація навчальних закладів державної форми власності здійснюється Міністерством освіти і науки, іншими центральними органами виконавчої влади, що мають у своєму підпорядкуванні відповідні навчальні заклади.

7. Атестація загальноосвітніх і дошкільних навчальних закладів комунальної та приватної форм власності здійснюється Міністерством освіти і науки Автономної Республіки Крим, управліннями освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Атестація позашкільних навчальних закладів комунальної форми власності здійснюється відповідними органами управління, підпорядкованими Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним державним адміністраціям, до сфери управління яких належать позашкільні навчальні заклади, органам місцевого самоврядування (далі - відповідні органи управління).

Атестація позашкільних навчальних закладів приватної форми власності здійснюється органами управління місцевих органів виконавчої влади відповідно до типу позашкільного навчального закладу та місця його розташування.

8. Атестація навчальних закладів здійснюється шляхом проведення атестаційної експертизи.

Атестаційну експертизу навчальних закладів державної форми власності системи Міністерства освіти і науки проводить Державна інспекція навчальних закладів Міністерства освіти і науки України.

9. Організаційне забезпечення і контроль за проведенням атестаційної експертизи навчальних закладів комунальної і приватної форм власності здійснюють регіональні експертні ради, що створюються при відповідних органах управління.

10. Регіональні експертні ради з урахуванням пропозицій органів управління районних і міських державних адміністрацій, до сфери управління яких належать навчальні заклади, складають план проведення атестаційної експертизи, який затверджується відповідними органами управління та доводиться до відома керівника

навчального закладу не пізніше ніж за рік до початку проведення атестації.

11. Для проведення атестаційної експертизи навчального закладу відповідним органом управління створюється експертна комісія з числа провідних фахівців відповідного органу управління, навчальних закладів і установ освіти, підприємств, організацій, які мають відповідну спеціальну освіту, високу професійну кваліфікацію, практичний досвід роботи, володіють необхідними знаннями та навичками. Склад експертних комісій не повинен перевищувати 15 осіб.

12. До складу експертної комісії у разі потреби можуть входити представники інших органів державного управління, регіональної експертної ради, Державної інспекції навчальних закладів Міністерства освіти і науки.

У складі експертної комісії не можуть перебувати працівники навчального закладу, що атестується, або особи, які мають пряме відношення до діяльності цього навчального закладу.

13. Основою організації діяльності експертної комісії є робоча програма атестаційної експертизи, що складається для конкретного навчального закладу і затверджується керівником відповідного органу управління. Робоча програма доводиться до відома керівника навчального закладу за місяць до початку проведення атестаційної експертизи.

14. Не пізніш як за 2 місяці до проведення атестації навчальний заклад подає експертній комісії матеріали самоаналізу освітньої діяльності, що містять основні відомості про заклад:

стан матеріально-технічного, кадрового і навчально-методичного забезпечення;
організація та здійснення навчально-виховного процесу;
копії навчальних планів і програм тощо.

15. Термін роботи експертної атестаційної комісії у навчальному закладі не повинен бути більшим, ніж 15 календарних днів.

16. Експертна атестаційна комісія у термін до 20 днів після завершення роботи складає акт атестаційної експертизи навчального закладу, у якому містяться висновки з основних напрямів його діяльності та пропозиції щодо визнання закладу освіти: атестованим з відзнакою, атестованим, атестованим умовно або неатестованим.

Акт атестаційної експертизи подається регіональній експертній раді і керівнику навчального закладу.

17. Регіональна експертна рада у двомісячний термін розглядає матеріали атестаційної експертизи і готує вмотивований висновок щодо атестації навчального закладу. На основі цього висновку відповідний орган управління, на який покладено проведення атестації, приймає рішення про атестацію навчального закладу. Указане рішення доводиться до відома керівника навчального закладу та відповідного органу управління у місячний термін з дня надходження висновку від регіональної експертної ради.

18. У разі незгоди керівника навчального закладу з висновками атестаційної комісії протягом 10 днів з моменту отримання акта експертизи керівник навчального закладу може подати апеляцію до регіональної експертної ради. Якщо апеляція визнається

правомірною, то регіональна експертна рада призначає експертну комісію у новому складі та в погоджений з навчальним закладом термін проводить повторну експертизу. Висновки цієї експертизи є остаточними.

19. Залежно від рівня освітньої діяльності і результативності навчально-виховного процесу навчальний заклад визнається атестованим з відзнакою, атестованим, атестованим умовно або неатестованим.

20. Атестованому закладу видається свідоцтво встановленого зразка.

21. Атестованому навчальному закладу, що здійснює підготовку за рівнем повної або базової загальної середньої освіти, підтверджується право видачі документа про освіту державного зразка.

22. Для навчальних закладів, які атестовані з відзнакою, можуть застосовуватись заходи щодо матеріального і морального стимулювання праці педагогічних колективів та їх керівників.

23. Навчальний заклад визнається атестованим умовно, якщо в його діяльності наявні недоліки, які істотно не впливають на результати його роботи і можуть бути ліквідовані. У рішенні про умовну атестацію навчального закладу повинні бути визначені конкретні заходи щодо вдосконалення його діяльності, виконання яких у встановлений термін є обов'язковим для збереження права видачі документів про освіту державного зразка.

24. Навчальний заклад визнається неатестованим, якщо результати його освітньої діяльності та/або наявні умови організації навчально-виховного процесу не відповідають установленим державним стандартам. Для таких навчальних закладів установлюються причини незадовільної роботи і, у залежності від можливості їх ліквідації, у встановленому порядку приймаються рішення щодо виправлення недоліків і повторної атестації закладу через 1 - 2 роки або зміни типу, реорганізації, ліквідації закладу відповідно до чинного законодавства. У такому разі неатестований навчальний заклад позбавляється ліцензії на надання освітніх послуг.

25. У разі незгоди з висновком про неатестацію керівник навчального закладу протягом місяця з моменту отримання рішення відповідного органу управління, на який покладено проведення атестації, має право подати апеляцію до Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, до сфери управління якого належить заклад.

Міністерство освіти і науки України або інший центральний орган виконавчої влади, до сфери управління якого належить заклад, протягом місяця розглядає матеріали атестації та приймає рішення, яке доводить до відома керівника навчального закладу та відповідного органу управління.

26. Результати атестації навчальних закладів оприлюднюються через засоби масової інформації.

27. Витрати на організацію і проведення атестації навчальних закладів здійснюються за рахунок коштів відповідних органів виконавчої влади. Позачергова атестація навчального закладу

з метою зміни його типу і підвищення статусу здійснюється за рахунок власних надходжень навчального закладу.

28. За особами, які залучаються до роботи в експертних комісіях на час проведення атестації навчальних закладів, зберігається заробітна плата за основним місцем роботи.

29. Програмно-методичне забезпечення атестації навчальних закладів системи Міністерства освіти і науки та контроль за її проведенням здійснює Державна інспекція навчальних закладів Міністерства освіти і науки України.

(*Порядок в редакції Наказу Міністерства освіти і науки N 658*
([z1071-04](#)) від 16.08.2004)

Начальник головного управління
нормативного забезпечення та
взаємодії з регіонами

Я.П. Корнієнко